

79- Truyện Nàng Công Chúa Xấu Xí Con Vua
Ba-Tư-Nặc

Một thuở nọ, Đức Phật ngự trong khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc thuộc nước Xá-vệ.

Bấy giờ, phu nhân Mạt-lợi của vua Ba-tư-nặc hạ sinh được một nàng công chúa, diện mạo xấu xí, thân thể thô nhám như da răn, tóc cứng như lông đuôi ngựa.

Vua Ba-tư-nặc thấy vậy, nên lòng buồn bã, ra lệnh cho các quan trong cung phải canh giữ cẩn thận không cho con gái ra ngoài để ai nhìn thấy.

Vua tự nghĩ: “Con gái ta tuy hình dạng xấu xí chẳng giống người, nhưng là con do phu nhân Mạt-lợi sinh ra nên ta vẫn nuôi dưỡng”.

Công chúa dần dần khôn lớn, đã đến tuổi phải có chồng. Vua rất ưu sầu không biết phải làm thế nào. Một hôm, vua truyền lệnh cho một vị quan:

–Khanh hãy đi tìm và dẫn về đây một chàng trai vốn là con nhà giàu sang, nhưng nay đã sa sút nghèo khổ.

Vị quan vâng lệnh vua đi khắp nơi để tìm kiếm và tìm được một người có điều kiện như vậy, liền dẫn đến gặp vua.

Vua gọi chàng trai ấy đến chỗ khuất, nói riêng:

–Ta nghe khanh vốn là con nhà giàu sang, nhưng nay đã nghèo khổ. Về việc ấy ta hứa sẽ lo liệu cho. Điều ta muốn nói là ta có một công chúa diện mạo rất xấu xí. Ta mong khanh không chê và ta sẽ gả con gái cho.

Kẻ nghèo khổ kia quỳ thẳng tâu rằng:

–Thần xin vâng lệnh đại vương, giả sử đại vương có đem chó để gả cho thần, thì thần cũng xin nhận không dám trái lệnh, huống chi đây là công chúa do phu nhân Mạt-lợi sinh ra. Đại vương có nhã ý con xin vâng lệnh.

Sau khi gả công chúa cho người này, vua cho xây dựng phòng ốc, làm bảy lớp cửa rào vững chắc để nhất công chúa bên trong và căn dặn phò mã:

–Con phải giữ công việc đóng mở cửa, nếu muốn ra ngoài chính con phải cài cửa chặt, luôn nhất vợ con vào trong, không được để người ngoài thấy khuôn mặt xấu xí của công chúa.

Vua xuất tài vật tùy theo nhu cầu, để cung cấp cho phò mã không thiếu thốn món gì. Một hôm, nhà vua bảo phò mã và ban cho chàng chức quan Đại thần trong triều.

Một thời gian sau, vị Đại thần này trở nên giàu có, có rất nhiều tài sản vật báu, không còn thiếu thốn vật gì. Từ đó, viên Đại thần này và những người thuộc dòng dõi giàu sang thường cùng nhau tổ chức những cuộc hội họp vui chơi. Ngày qua tháng lại, trong những lần gặp gỡ ấy, những đôi vợ chồng hoặc trai gái cùng vui vẻ đi chung với nhau. Nhận thấy những người dự hội, ai cũng đem vợ mình theo, chỉ có vị Đại thần kia là không có vợ đi chung, cho nên mọi người mới lấy làm lạ cho rằng: “Hoặc là vợ ngài rất xinh đẹp, nhan sắc mỹ miều; hoặc là quá xấu, nên không dám trình diện trước công chúng.” Do đó bọn người kia bèn tính mưu kế để đi xem tận mặt người vợ. Họ âm thầm toan tính với nhau là dụ Đại thần uống rượu, đến hồi say khướt ngã lăn ra đất, họ mới mở lấy chìa khóa cửa và bọn họ gồm năm người về nhà Đại thần để xem mặt cô vợ thế nào.

Lúc ấy người vợ ở nhà đang buồn bã, tự trách lỗi mình:

–Đời trước ta đã gây ra nghiệp ác gì, mà nay khiến chồng ghét bỏ, lại thường bị

giam hãm nơi tăm tối, không được thấy mặt trời, mặt trăng và mọi người.

Công chúa tự nghĩ: “Hiện nay Đức Phật ra đời, Ngài từ bi thường quán sát chúng sinh, hẳn chúng sinh nào gặp khổ nạn, Ngài liền đến cứu độ.

Khi ấy công chúa liền dốc lòng, từ xa đánh lễ Đức Thế Tôn bạch:

–Cúi xin Đức Phật thương xót, đến trước mặt con để ban cho con lời giáo huấn.

Biết tâm chân thành, kính tin của công chúa đã thuần thực, Đức Phật liền đến nhà, hiện đến trước mặt nàng. Khi ấy, Đức Phật từ dưới đất hiện lên. Đầu tiên Ngài hiện tướng tóc xanh, công chúa ngẩng đầu nhìn màu tóc của Phật, trong lòng vui mừng và càng tôn kính. Lúc ấy tóc công chúa tự nhiên mềm mại trở lại và biến thành màu xanh. Đức Phật lại hiện tướng mặt, công chúa thấy cũng sinh tâm vui mừng, gương mặt nàng bỗng trở nên xinh đẹp, tướng thô kệch cùng làn da thô nhám tự biến mất. Đức Phật lại hiện ra thân màu vàng sáng rõ cho công chúa thấy. Khi thấy thân Phật, công chúa càng vui mừng hơn nữa. Bấy giờ thân thể công chúa hoàn toàn xinh đẹp chẳng khác nào các Thiên nữ. Đức Phật liền giảng nói các pháp yếu cho công chúa nghe. Tâm ý được mở tỏ, công chúa chứng đắc quả Tu-đà-hoàn, trong lòng nàng hớn hởi, thế gian không ai bằng. Giáo hóa công chúa xong, Đức Phật trở về.

Bấy giờ năm người kia đến nhà vị Đại thần mở cửa vào, họ thấy người vợ có dung mạo xinh đẹp khác thường, trên đời không hai. Năm người bèn bảo nhau:

–Thật lạ! Tại sao Đại thần lại không đem vợ cùng đi?

Sau khi thấy vợ Đại thần có dung nghi xinh đẹp như vậy, họ đóng cửa cột khóa rồi ra về.

Cuộc hội ngộ giải tán, Đại thần trở về nhà, mở cửa vào thấy vợ mình trong dáng điệu đẹp đẽ, khác thường hơn người. Vị Đại thần mừng rỡ hỏi:

–Nàng là ai vậy?

Người vợ đáp:

–Thiếp đây chính là vợ chàng.

Vị Đại thần lại hỏi:

–Trước kia nàng rất xấu xí, sao giờ đây lại xinh đẹp như vậy?

Công chúa bèn kể lại sự việc cho chồng nghe:

–Đó là nhờ công đức oai thần lực của Đức Phật làm cho thiếp có được thân tướng như vậy. Bấy giờ thiếp muốn được gặp vua cha, chàng hãy thưa lên vua cha giùm thiếp.

Đại thần nghe lời vợ, bèn thưa với vua cha:

–Vợ con muốn diện kiến vua cha.

Nhà vua liền nói:

–Con chớ nói việc ấy, hãy mau đóng chặt cửa nhốt lại, đừng để công chúa ra ngoài.

Vị Đại thần bèn hỏi:

–Thưa vua cha sao như vậy? Bởi vợ con hôm nay nhờ oai thần của Đức Phật nên có được thân tướng trang nghiêm đẹp đẽ, chẳng khác gì Thiên nữ.

Vua nghe xong, xét quả đúng như vậy, rồi cho người sửa soạn một cỗ xe, tức tốc đến rước công chúa về cung. Vua thấy con gái mình dung mạo xinh đẹp khác thường, trên đời không hai nên lòng vui mừng vô cùng. Vua liền cho người sửa soạn một cỗ xe, để đến chỗ Phật. Đến nơi, vua đánh lễ dưới chân Phật rồi lui sang một bên, quỳ thẳng chấp tay bạch:

–Bạch Đức Thế Tôn, không biết công chúa con trẫm đời trước đã làm được phước

lành gì mà nay được sinh trong dòng họ quý tộc, giàu sang, nhưng lại gây ra nghiệp ác gì mà nay phải chịu thân hình xấu xí, da tóc khô cứng còn hơn súc sinh. Cúi xin Thế Tôn giải thích cho chúng con được biết.

Đức Thế Tôn bảo vua và phu nhân:

–Đại vương và phu nhân hãy lắng nghe, Ta sẽ giải thích rõ. Thuở xưa, cách nay vô lượng kiếp, có một nước lớn tên là Ba-la-nại, có một vị trưởng giả có vô lượng tài sản, vật báu không thể tính kể được. Trưởng giả cùng những người trong nhà thường cúng dường một vị Bích-chi-phật, có thân thể thô kệch, tướng mạo xấu xí, xơ xác không ai muốn nhìn.

Lúc ấy có một cô bé thấy vị Bích-chi-phật đến, sinh ác tâm khinh mạn, mắng nhiếc, hủy báng: “Người gì đâu mà tướng mạo xấu xí, thân thể thô kệch đáng ghét thế!”

Vị Bích-chi-phật thường đến nhà trưởng giả để thọ cúng dường. Trụ thế đã lâu, nay Ngài muốn nhập Niết-bàn, liền vì cô gái, hiện các đại thần biến như: thân vọt lên hư không xuất ra nước lửa, xuất hiện ở phía Đông ẩn đi ở phía Tây, xuất hiện ở Nam ẩn đi ở phía Bắc, đi đứng nằm ngồi ở trong hư không, tùy ý biến hóa, khiến cho tất cả mọi người trong nhà trưởng giả đều thấy; rồi từ trên hư không bước xuống, đến nhà trưởng giả. Trưởng giả sinh tâm vui mừng khôn xiết. Riêng cô con gái trưởng giả hối lỗi tự trách: “Cúi xin Ngài từ bi tha thứ ác tâm của con trước đây. Tội con quá nặng, mong Ngài bỏ qua, cho con được sám hối để không còn tội lỗi gì”.

Đức Thế Tôn bảo vua Ba-tư-nặc:

–Đại vương nên biết, người con gái của trưởng giả lúc ấy vì đã hủy báng chê bai vị Bích-chi-phật, nên về sau khi sinh ra nơi nào cũng thường có thân hình xấu xí. Nhưng nhờ sau đó, do thấy sự biến hóa của Bích-chi-phật, cô gái ấy bèn sám hối với Ngài, cho nên nay được dung mạo xinh đẹp, hơn hẳn thế gian, không ai sánh bằng; và nhờ lúc ấy cúng dường vị Bích-chi-phật, nên khi sinh ra nơi nào cũng thường sinh trong nhà giàu có, tôn quý sang trọng, không thiếu thốn vật gì, lại được gặp Ta, thoát khỏi lo buồn khổ não.

Vua Ba-tư-nặc và các quan, dân chúng nghe Đức Phật dạy về nhân duyên nghiệp báo, tâm ý được mở tỏ. Có vị chứng quả Tu-đà-hoàn, có vị chứng quả Tư-đà-hàm, có vị chứng quả A-na-hàm, có vị chứng quả A-la-hán, có vị phát tâm Bích-chi-phật, có vị phát tâm Bồ-đề vô thượng.

Lúc ấy các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều vui mừng thực hành.

M